

Tevékenység

Idő (perc)	Tartalom	Tanulói tevékenységek	Eszközök
Előkészítés	A következő történelem és etika közös foglalkozás előkészítése.	A foglalkozást megelőző valamelyik tanóra végén minden tanuló húz két feladatkártyát és egy üres lapot. A feladat az, hogy idézzék fel az általuk húzott világvallásról korábban tanultakat, és az üres kártyára írják fel ennek a vallásnak egy olyan jellemzőjét, amely az általuk húzott szűkebb kategóriába sorolható. A saját kártyája hátoldalára mindenki írja fel a nevét is.	Feladatkártyák: 1. A tanult világvallások neveivel. 2. A vallás fogamához tartozó szűkebb kategóriák megnevezéseivel. Üres kártyák, amire a diákok írnak majd.
30 perc	A nagy világvallások fő jellemzői. A témakörben a felső tagozaton (a történelem és/vagy az etika tárgy keretében) szerzett ismeretek összegzése.	A diákok leteszik a tanár asztalára az otthon megírt kis kártyákat, s valaki összekeveri azokat. Ezután mindenki húz egyet a csomagból. (Ha épp a sajátját húzná, akkor kicserélheti.) A diákok egyesével felolvassák a náluk lévő információt, és elhelyezik a kártyát a világ nagy vallásait áttekintő mátrixban. Ha hozzá tudnak tenni valamilyen kiegészítő információt, azt is megosztják a többiekkel. A kártya készítője megerősíti, hogy jó mezőbe került-e a lap. Ez a fajta tevékenység addig folytatódik, míg a tanulók minden kártyát el nem helyeznek a mátrixban.	A tanulók által előzőleg elkészített kártyák. Egy nagy mátrix (csomagoló papíron vagy a táblára felrajzolva), amelynek megfelelő mezőiben a kártyák elhelyezhetők. Ragasztó gyurma a kártyák rögzítéséhez.
15 perc	A vallás fogalmának körvonalazása.	Az előző gyakorlat élményére támaszkodva a diákok, tanári irányítás mellett, egész csoportos ötletbörze keretében gondolatokat fogalmaznak meg arra vonatkozóan, hogy mit jelent a vallás fogalma. Mi minden tartozik hozzá? Van-e kapcsolata a „megvall” igével? Stb. stb.	
SZÜNET (Ha a tanítás rendje vagy a tanulók fáradtsága ezt szükségessé teszi. Ha nincs rá ok, szerencsésebb a dupla órát egyben tartani.)			
30 perc	Az isten, a hit, az egyház, a világkép fogalmi határainak keresése	Minden tanuló húz egyet a tanár által előkészített cédulák közül, és az a feladata, hogy írjon a fogalom	Az osztály létszámának megfelelő

Tevékenység

Idő (perc)	Tartalom	Tanulói tevékenységek	Eszközök
		mellé 2-3 olyan szót, ami arról neki eszébe jut (ami számára az adott fogalom jelentéstartalmának része). Az első pár percben önállóan dolgozó tanulók aztán keresnek még 3-4 olyan másikat, akik ugyanarról a témáról gondolkodtak, és egyesítik mindazt, ami az eszükbe jutott. Ezt követően, a csoportok szóvivői elmondják, a tanár vagy egy-egy önként vállalkozó diák pedig szóbokrokban összesíti, hogy melyik nagy elvont fogalomhoz kapcsolódóan mi minden jutott az osztály eszébe. Valamilyen módon kiemelik a legnagyobb hangsúllyal szereplő jelentésbeli összetevőket.	mennyiségű kis cédula, az alábbi négyféle fejléccel ISTEN, HIT, EGYHÁZ, VILÁGKÉP. Írólapok és tollak vagy ceruzák Tábla és kréta, vagy nagy csomagoló-papírok és vastag filctollak
10 perc	Az óra során mérlegelt fogalmak közötti kapcsolódások vizsgálata	A tanár egy képzeletbeli körív mentén felírja a táblára az óra öt kulcsfogalmát (VALLÁS, ISTEN, HIT, EGYHÁZ, VILÁGKÉP). Egész csoportos ötletbörze keretében, a tanulók megpróbálnak egyezsége jutni abban a kérdésben, hogy milyen kapcsolatban állnak egymással ezek a fogalmak. (Része egyik a másiknak? Feltételezik egymást, vagy létezhetnek önmagukban? Stb. stb.) Megpróbálják a kör belsejébe rajzolt tetszőleges jelekkel kifejezni az öt fogalom közötti kapcsolatot.	Tábla és kréta, vagy nagy csomagoló-papírok és vastag filctollak
5 perc	A vallás helye a mai ember életében	A tanár elmondja, hogy azok az ismereteket, amiket az óra első felében összefoglaltak nagyobb részt a múltat idézték. A házi feladat annak átgondolása lesz, hogy a tanulók szerint van-e szerepe a vallásnak a mai ember életében. Ha igen, milyen? Ha nincs, miért nincs?	
Értékelés módja	Az értékelés alapja a kapott feladatok elvégése és a közös munkában való részvétel. Formája pedig a tanár szóbeli visszajelzései.		

Tevékenység

Idő (perc)	Tartalom	Tanulói tevékenységek	Eszközök
Megjegyzések, javaslatok	<ul style="list-style-type: none"> • Mivel a témakör a történelem és az etika tantárgy keretében is megjelenik, érdemes a két tantárgy tanárának együtt dolgoznia, és a két órát összevonva teremteni több időt az elmélyültebb beszélgetésre. • A mátrix soraiba a tantervben szereplő világvallások nevei kerülnek (zsidó vallás [judaizmus], kereszténység [azon belül alcsoportként szerepelhetnek: ortodox, katolikus, református, evangélikus...], iszlám, hinduizmus, buddhizmus. Az oszlopok fejlécébe pedig ilyen jellegű kifejezések kerülhetnek (annak megfelelően, hogy mit tanultak a gyerekek korábban – akár a történelem, akár az etika keretében): a vallás tanítása / szent helye / szent könyve / szertartása / a szertartás vezetője / a szertartás helye / a vallás gyakorlásának formái / vallási ünnepek és szokások / stb. stb. • A mátrix készülhet egy nagy csomagolópapírra, amire rá lehet majd ragasztani a tanulók céduláit. De a táblára is, amire ragasztó gyurmával erősíthetők fel a kis kártyák. • Nagyobb osztályokban ugyanazok a kategóriák több kártyán is szerepelhetnek. Ez esetben az azonos kártyát húzó tanulók együtt is dolgozhatnak. • Ha van olyan gyerek az osztályban, aki szívesen mutatná be valamely más, a világvallások körébe nem sorolt vallás sajátosságait ugyanazon dimenziók mentén, akkor erre érdemes lehetőséget adni neki. • Ha a diákok érdeklődnek a téma iránt, képeket is gyűjthetnek a vallások témakörében, és a tanórán kívüli időben, posztereket is készíthetnek belőlük. • Ha a tanulók nyitottak rá, a házi feladat keretében átgondolt kérdésről vitát és/vagy beszélgetést lehet rendezni egy későbbi alkalommal. 		
Felhasznált irodalom	<p>Kirsteen Rogers és Clare hickman: A világ vallásai. Scolar Kiadó, 2003.</p> <p>Luis Borrás (szerk): A világ vallásainak atlasza. Holló és Társa, 2004.</p>		